

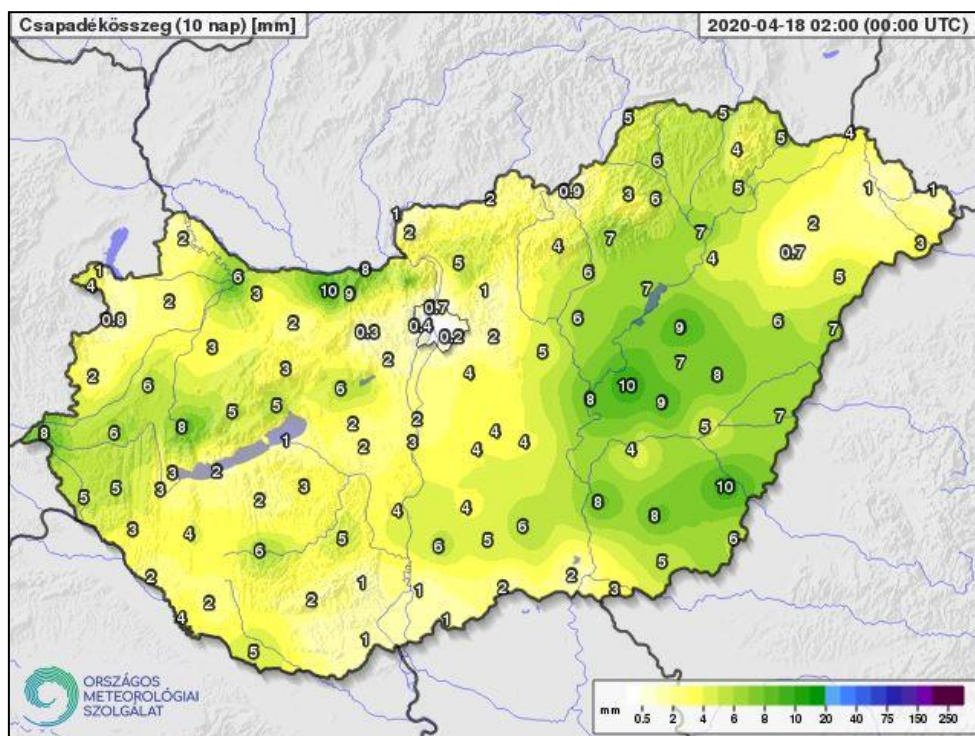
MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA
Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Hajdú-Bihar megye növény-egészségügyi helyzetének alakulásáról 2020.04.14.-04.20. közötti időszakra vonatkozóan az alábbiakról tájékoztatjuk:

Az eltelt időszak időjárása:

Az elmúlt hét időjárása meglehetősen változékony és széles volt, a hét első napjaiban felettünk átvonuló hidegfront hatására megyénk területén átlagosan 6-8 mm csapadék hullott. A front hatására a hét elején a napi hőmérsékleti maximumok a 9-15 °C-ra estek vissza, szerda hajnalban az hőmérséklet ismételt 0 °C alá süllyedt, a fagyzugos helyeken -4 °C-ot is mértek. A fagy jelentős károkat okozott a virágzó cseresznyében és meggyben de az almát és a körtét is károsította. A hét második felében ismételt felmelegedés kezdődött, a hét végére visszatért a tavasz.

forrás: www.met.hu

Fenológiaiák: (április második fele)

Őszi búza: 1-2 nódusz (BBCH 31-32)

Őszi árpa: 2-3 nódusz (BBCH 32-33)

Őszi káposztarepce: zöldbimbós-sárgabimbós és virágzás kezdeti állapot (BBCH 57-60)

Alma: pirosbimbós állapot-sziromlabda állapot kezdete (BBCH 56-59)

Őszi barack: sziromhullás kezdete (BBCH 66)

Lucerna: 30 cm hajtások

Polifág károsítók:

A lucerna és őszi kalászos a területek jelentős részén a mezei pocok (*Microtus arvalis*) gyenge fertőzöttség figyelhető meg, gazdasági kártételt sehol sem tapasztaltak.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) megjelenését sehol sem tapasztalták.

Szántóföldi növények:**Őszi gabonák:**

A búzában továbbra is a szárazság okozza a legnagyobb problémát, bár a múlt heti csapadék időlegesen javított a talajok felső rétegének a vízellátottságában, ennek ellenére továbbra megfigyelhetők az élettani és anyagcsere problémára utaló tünetek. Az állományok jelentős részén még mindig látható a hajnali fagyok okozta levélvég barnulás, száradás.

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) szinte minden táblán megtalálható az alsó levélzónába, a fogékonyabb fajták esetében már a 2-3 levélemeleten is megtalálható. A micélium telepeken mindenütt megjelentek a konídiumok, ezért kedvező feltételek esetén érzékeny fajtákban gyors terjedése várható.

Intenzíven sporuláló lisztharmat telep búzán fotó: Nagy László

A vöröszrozsda (*Puccinia triticina*) fertőzöttséget már alig tapasztaltuk. De egyes táblákon az alsó levélzónába előfordulnak a telepek, ezért kedvező feltételek esetén helyi felszaporodása előfordulhat.

A sárgarozsda (*Puccinia striiformis*) szintén csak alsó leveleken fordul elő és ott is csak észlelési szinten.

Szeptóriás levélfoltosság (*Septoria tritici*) mind az őszi búzában, mind az őszi árpában az alsó leveleken mindenütt megtalálható szaprofiton formában. Az emelkedő napi középhőmérséklet miatt jelentős terjedésével nem kell számolnunk.

Az őszi árpákban a barna levélfoltosság (*Bipolaris sorokiniana*) is megtalálható, az alsó levélemeleten. Terjedésével számolnunk kell, de önmagában nem okoz jelentős problémát.

A gabonafutrinka (*Zabrus tenebrioides*) kártételét évek óta nem tapasztaltuk, mivel támogatások szigorúan előírták a vetésforgó betartását, ami a felszaporodásának nem kedvez.

A vörösnakú árpabogár (*Lema melanopa*) tömeges tojásrakásának a végén vagyunk, vélhetően a jövő hét végén elkezdődik az első tojások kelése.

A levéltetvek betelepődése is elkezdődött az elmúlt héten, egyelőre csak észlelési szinten vannak az állományokban. Kolóniákat sehol sem tapasztaltunk.

Őszi káposztarepce:

Több helyen tapasztalható a hajnali fagyok miatt a fővirágzatban a virágbimbók fagyása. A repcefénybogár (*Meligethes aeneus*) tömeges betelepődése befejeződött, de az időjárás melegedésével további „másodlagos” betelepülésével és némi kártételével kell számolnunk. A repcebecő-ormányos (*Ceutorhynchus assimilis*) betelepődése is megkezdődött, mivel veszélyes kártevő ezért amennyiben a fertőzöttség eléri a növényenkénti 0,5 db-ot védekezni kell, az elmúlt hét végén az egyedszáma több táblán is elérte a védekezési küszöbértéket. Az elmúlt hét végén a virágzás kezdetével a bundásbogár (*Epicometis hirta*) is megjelent a táblákon, de egyelőre jelentős károkat nem okozott. A repcében gombabetegségek közül az alsó leveleken a foma (*Phoma lingam*) tüneteit észleltük, csapadékos szeles időjárás esetén az ormányos okozta sérüléseken fertőzésére kell számítanunk.

A fagy okozta virágbimbó elhalás repcén

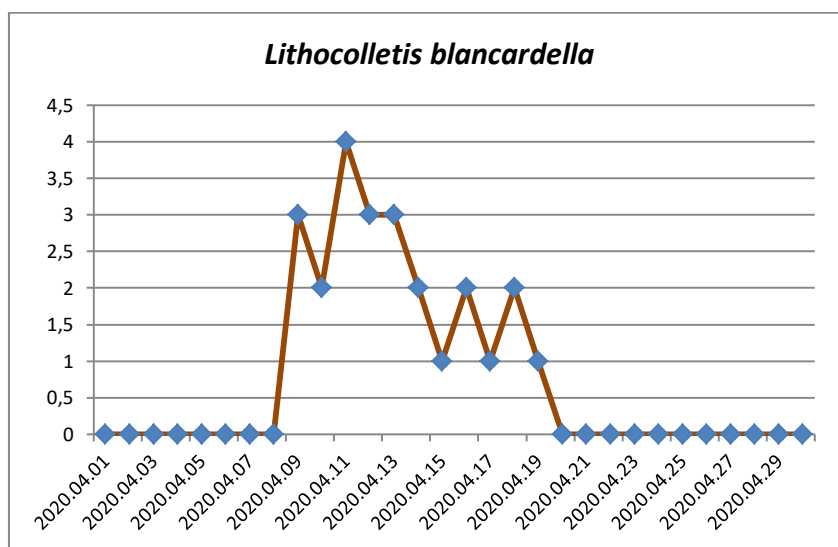
fotó: Nagy László

Kertészeti növények:

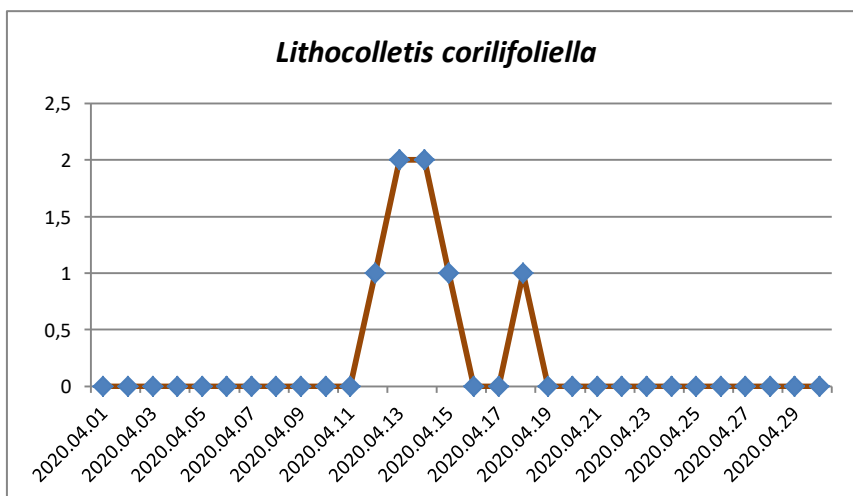
Az almában a varasodás (*Venturia inaequalis*) a fertőzésének kedvez a kora hajnali harmat ezért, a virágzást követően el kell kezdeni a védekezést. A lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) estében a hajtások növekedésével a primer fertőzések is elindultak.

Az almában a molyok közül a almalevél-aknázómoly (*Lithocolletis blancardella*) első nemzedékének a rajzása javában folyik, az almalevél-sátorosmoly (*Lithocolletis corilifoliella*) szintén első nemzedékének a rajzása, csak most indult be. Az almamoly (*Cydia pomonella*) első egyedei is megjelentek a csapdákbán.

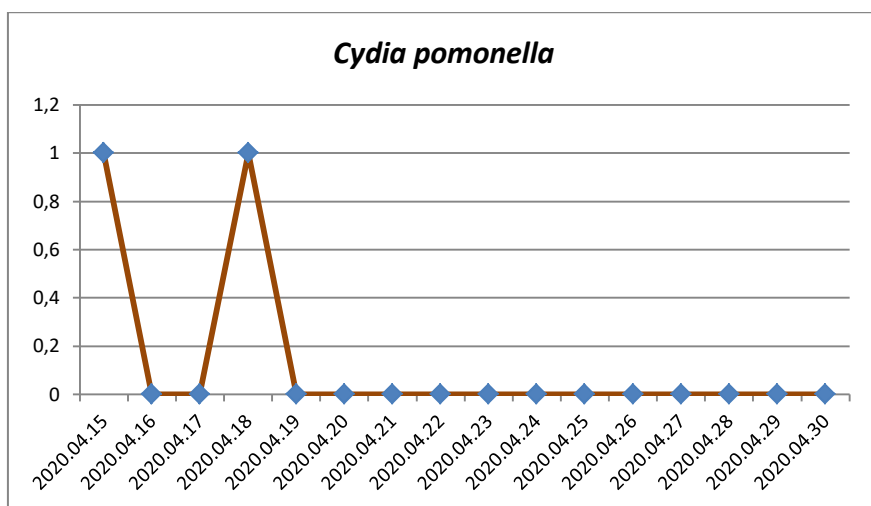
A levéltetvek betelepítését még nem tapasztaltuk.

Az almalevél-aknázómoly rajzásgörbéje (Debrecen)

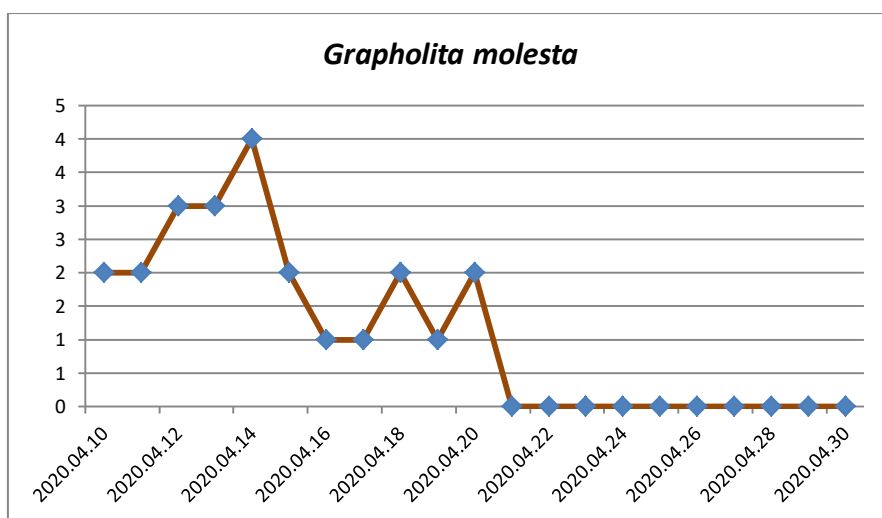

Az almalevél-sátorosmoly rajzásgörbéje (Debrecen)

Az almamoly rajzásgörbéje (Debrecen)

A hűvös időjárás ellenére az őszi barackban a tafrina (*Taphrina deformans*) csak jellemzően gyenge (<10%) fertőzést okozott. A keleti-gyümölcsmoly (*Grapholita molesta*) rajzása erőteljesen zajlik.

A keleti-gyümölcsmoly rajzásgörbéje (Debrecen)

Debrecen, 2020. április 20.